

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/172167,Spotkanie-dyskusyjne-wokol-ksiazki-Defensor-Ecclesiae-Arcybiskup-Antoni-Baraniak.html>
27.02.2026, 13:55

Spotkanie dyskusyjne wokół książki „Defensor Ecclesiae. Arcybiskup Antoni Baraniak (1904-1977)”

W spotkaniu wzięli udział metropolita krakowski abp Marek Jędraszewski i ks. dr Jarosław Wąsowicz, autor książki. Rozmowę poprowadził dr hab. Konrad Białecki, naczelnik Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Poznaniu. Spotkanie otworzył zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma.

24.10.2022

Dyskusja odbyła się 24 października 2022 r. w Centrum Edukacyjnym „Przystanek Historia” IPN w Krakowie. Publikacja powstała w ramach Centralnego Projektu Badawczego IPN „Władze komunistyczne wobec Kościołów i związków wyznaniowych w Polsce 1944-1989”.

Abp Antoni Baraniak

Urodził się w niewielkiej wielkopolskiej wsi Sebastianowo. Był salezjaninem, sekretarzem prymasów Augusta Hlonda i Stefana Wyszyńskiego. Zaliczany jest do najważniejszych członków Konferencji Episkopatu Polski. Uczestniczył w przełomowym dla Kościoła na świecie Soborze Watykańskim II. Prywatnie był zapalonym filatelistą i fotografem.

W latach 1953-1956 był bez procesu więziony przez 27 miesięcy. Komunistyczne władze przetrzymywały go w osławionym więzieniu przy ul. Rakowieckiej 37, a następnie w miejscach odosobnienia w Marszałkach i Krynicy. Stalinowscy oprawcy poddawali abp. Baraniaka wymyślnym torturom fizycznym i psychicznym. Podobnie jak w wypadku aresztowanego prymasa Wyszyńskiego, planowano proces pokazowy, ale śledczy nic nie wskórali. Abp Baraniak okazał się hierarchą niezłomnym.

Wolność odzyskał w październiku 1956 r. Wrócił na stanowisko sekretarza prymasa Polski, a w 1957 r. został mianowany arcybiskupem metropolitą poznańskim. Także i w tych, mniej dramatycznych, ale ciągle wymagających okolicznościach pozostał człowiekiem zasad. Jednym z tych hierarchów, którzy dobrze rozumieli, na czym polegało niebezpieczeństwo komunizmu.

Prymas Wyszyński wielokrotnie powtarzał, że abp Baraniak był prawdziwym męczennikiem, a na jego pogrzebie powiedział, że to, co przygotowywano przeciwko niemu, biskup wziął na swoje ramiona.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Kraków

Obejrzyj